

Β

ΤΟ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΕΙΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΑΥΤΩ ΚΩΔΙΚΕΣ

Ἐν τῶν ἀξιοθεάτων τῶν Ἰωαννίνων εἶνε ἡ μεγάλη ἐκκλησία τοῦ Ἀρχιμανδρείου, ἀντικαταστήσασα παλαιότερον κτίριον, κατεδαφισθὲν τῷ 1852. Ἐν σημειώματι παλαιῷ ἐπὶ τεμαχίου χάρτου, ἐπιδειχθέντι μοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς: *Εἰς τοὺς 1852 : Ὀκτωβρίου 5 : διὰ προσταγῆς τοῦ ἁγίου Ἰωαννίνων Κυρίου Ἰωαννικίου καταδαφίσθη ὁ ναὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τοῦ ἐπονομαζομένου τοῦ Ἀρχιμανδρείου, ἡμέρα Κυριακῆ. Καὶ τὴν ἄλλην ἐξεσκεπάσθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ.*

Πράγματι δὲ τὸ Ἀρχιμανδρεῖον κατηδαφίσθη τῷ 1852, ὅπως ἀνακαινισθῆ μεγαλοπρεπέστερον¹. Εἰς δὲ τὴν ἀνακαινίωσιν ταύτην ἀναφέρεται ἐπιγραφὴ γεγραμμένη δι' ἀσθέστου κεφαλαίοις γράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ ὑπερθύρου τῆς ἐκκλησίας².

Τὸ Ἀρχιμανδρεῖον ἦτο τὸ κατ' ἀρχὰς μονὴ τῆς Θεοτόκου, ἐπιλεγομένη τοῦ Ἀρχιμανδρείου, πιθανῶς ἀπὸ τοῦ κτίστου. Τὸ πρῶτον δὲ μανθάνομεν περὶ αὐτῆς τῷ 1571 ἐκ συνοδικῆς πράξεως τοῦ πατριάρχου Μητροφάνους Γ', περισωθείσης ἐν ἀντιγράφῳ τοῦ μεγάλου διερμηνέως Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἐκγραφέντι καὶ πάλιν ἐν μεταγενεστέρῳ χρόνῳ, ἐξ οὗ ἀπογρά-

¹ Π. Ἀραβαντινοῦ Χρονογραφικὴ τῆς Ἠπείρου. Ἐν Ἀθήναις. 1858. Τόμ. Β' σ. 244.

² . . . Ναὸς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐπιλεγομένης τοῦ Ἀρχιμανδρείου ἀηγήσθη ἐκ βύθρων ἀρχιερατικῆς τοῦ ἁγιωτάτου Ἰωαννίνων κ. Παρθενίου διὰ συνδρομῆς τῶν ἐλευθ. τῆς πατρίδος τῶν ἱερῶν μοναστηρίων τῶν Πατέρων καὶ Προσφύτου Ἡλιοῦ καὶ ἐπιτροπενόντων τῆς ἐκκλησίας τῶν κ. κ. Νικολάου Ἰωσήφ Ἀραβασίου Παναγιώτου Νικολάου Γιαννοπούλου καὶ Στυριδῶτος Ἰωσήφ ἀρξαμένης τῆς οἰκοδομῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1858 καὶ ἐξηάσης τῷ ἔτει 1860.

φου ἐξέδωκεν αὐτὴν ὁ Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεύς¹. Ἄξιον ἰδίου λόγου εἶνε, ὅτι, καθ' ἃ μανθάνομεν ἐκ τῆς πράξεως ταύτης, κατὰ τὸ ἔτος καθ' ὃ ἐξεδόθη, ἡ πόλις τῶν Ἰωαννίνων δὲν ἐξετείνετο μέχρι τῆς συνοικίας, ἐν ἣ τὸ Ἀρχιμανδρεῖον, ἀλλὰ τοῦτο ἔκειτο ἐν τῷ Ἐμπορίῳ ἔξω τῶν Ἰωαννίνων. Εἶχον δὲ τὰ κατὰ τὸ Ἀρχιμανδρεῖον τότε ὡς ἐξῆς. Καὶ δὴ ἦτο τοῦτο σταυροπηγιακὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου, ἣν ἐνέμετο δυνάμει πατριαρχικοῦ γράμματος, ἄγνωστον πότε ἐκδοθέντος, ὁ ἱερεὺς Δημήτριος Καρατζᾶς, ἔχων μόνος τὴν ἄδειαν τοῦ ψάλλειν τὴν ἐκκλησίαν δυνάμει κτητορικοῦ δικαιώματος καὶ κατὰ ταῦτα μόνος δικαιούμενος νὰ εἰσπράττη πάντα τὰ ἔσοδα, ἀλλὰ καὶ μόνος ὑποχρεούμενος νὰ ἐξοδεύῃ χάριν τῆς ἐκκλησίας². Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε μετέβη εἰς Ἰωάννινα ἐκ τῆς Πελοποννήσου περιοδεύων ὁ πατριάρχης Μητροφάνης³. Παρουσιάσθη τότε πρὸ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς Καρατζᾶς, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν, ἵνα ὡς ἔχων κτητορικὸν δίκαιον ψάλλῃ μόνος ἐν αὐτῷ καὶ καρποῦσθαι τὰ ἐρχόμενα εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα μόνος καὶ μηδεὶς ἄλλος τολμήσῃ προσεγγίζειν καὶ ἐπηρεάζειν αὐτὸν, ἀλλ' αὐτὸς ὡς νόθος κτήτωρ αὐτὸς ἔχη τὴν ἄπασαν ἐξουσίαν καὶ διοίκησιν τοῦ αὐτοῦ σταυροπηγίου καὶ παρέχῃ καὶ πρὸς ἡμᾶς (τὸν πατριάρχην) τὸ αὐτὸ χαράτζιον, ἀνεπι-

¹ «Πατριαρχικὸν ἔγγραφον περὶ μονῆς τῶν Ἰωαννίνων» ἐν τῇ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἔθνολογικῆς ἑταιρείας Τόμ. Γ' σ. 456 κ. ἑ.

² Ἰδε τὸ ὑπερόγραφο τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης συνοδικῆς πράξεως τοῦ πατριάρχου Μητροφάνους, ἔχον ὡς· Εἰ καὶ πρότερον ἐξεδόθη γράμμα τοῦ πατρὸς Δημητρίου αὐτῷ μόνῳ ψάλλειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦτο μὲν ὡς κτητορικὸν ἔχοντι δικαίωμα, τοῦτο δὲ καὶ ὡς μόνῳ τὰς ἐπισυμβαινόμενας τῇ ἐκκλησίᾳ ἐξόδους καταβάλλῃ ὑποφέρειν, ἀλλ' οἶν νῦν τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ταύτης γενησομένων ἐξόδων ἢ παρὰ τῶν ἔξω ἢ καὶ ἀλλαχόθεν ἐκ τοῦ μέσου ἐκβεβλημένων τῶν ἰερέων τῶν τὴν ἐκκλησίαν ψαλλόντων. Εἶνε προφανές, ὅτι τὸ τέλος τοῦ ὑπερογράφου τούτου εἶνε ἐφθαρμένον. Ἴσως διορθοῦναι πως, ἂν ἀντὶ ἐκβεβλημένων γράψωμεν ἐκβεβλημένων.

³ Ἰδε περὶ τῆς περιοδείας ταύτης Ἀθ. Παπαδόπουλον Κεραμεῖα ἐν Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ Κωνσταντινουπόλεως Τόμ. ΙΖ' σ. 52 καὶ ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ περὶ τῆς ταύτης Τόμου σ. 21.

ρέαστος μένων παρά πάντων¹. Ὁ Μητροφάνης, στηρίζων τὸ ἤδη ἐν χερσὶ τοῦ Καρατζᾶ προγενέστερον πατριαρχικὸν γράμμα τὸ εἶτ' ἐπ' αὐτοῦ εἶτ' ἐπὶ τινος τῶν ἀμέσως προηγηθέντων αὐτοῦ προκατόχων ἐκδεδομένον, συνήνεσε, καθ' ἃ φαίνεται, εἰς τὴν παράκλησιν αὐτοῦ, ἴσως δὲ καὶ ἐξέδωκε περὶ τούτου νέον σιγίλλιον, μὴ περιωθέν. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ Ἰωαννίνων Δανιήλ, παραστὰς σωματικῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀπέδειξε, ὅτι ὑπάρχον γροίμματα παλαιγενῆ πατριαρχικά, παρέχοντα ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν ψάλλειν ἐν αὐτῷ τῷ ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ οὐ μόνον τὸν ἔχοντα τὸ κτητορικὸν δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἐκ τῆς αὐτῆς ἐνορίας ἀξιωθέντας ἱερεῖς, καὶ ἐξίσου μερίζειν τὸ ἐρχόμενον εἰσόδημα καὶ δικαίωμα καὶ ὅπως οἱ πρὸ τούτου ἀρχιερεῖς εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν τούτου τοῦ σταυροπηγίου διὰ τὸ εἶναι τὴν ἐνορίαν αὐτοῦ ἐπαρχίαν αὐτῶν², πληροῦντες μόνον τὸ χαράτζιον αὐτοῦ πρὸς τὴν τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃν ἐκκλησίαν καὶ μνημονεύοντες ἐν αὐτῷ τὸ τοῦ κατὰ καιρὸν πατριάρχου ὄνομα. Ἐπὶ τούτοις δ' ἐξεδόθη ἡ συνοδικὴ ἀπόφασις ἡ περιλαμβανομένη ἐν τῇ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν πράξει, ἔχουσα οὕτως. Ἐντελλόμεθα καὶ γνώμη κοινῇ παρακελευόμεθα τοῦτο, ἵνα καὶ ὁ ῥηθεὶς παπᾶς Δημήτριος ὁ Καρατζᾶς συμφάλλῃ τοῖς λοιποῖς ἱερεῦσιν ἐν αὐτῷ τῷ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ, μερίζων ἐξίσου σὺν αὐτοῖς τὸ ἐρχόμενον εἰσόδημα καὶ δικαίωμα, εἰς ἐξ αὐτῶν τυγγάνων καὶ αὐτὸς, ὡς δὲ κτήτωρ ἔχη τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ διηγεκὲς κατὰ τὴν διακέλευσιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων. Ἀφαιρεθέντων δὲ τῶν αποκλειστικῶν δικαιωμάτων τοῦ Καρατζᾶ, ἀπηλλάγη, ὡς εἰκόσ, οὗτος καὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας δαπανῶν, καθ' ἃ ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὑστερογράφου τῆς συνοδικῆς πράξεως.

¹ Ἴδε τὴν συνοδικὴν πράξιν ἐν τῷ Δελτίῳ ἐνθ' ἀν. σ. 457.

² Καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνύεται, ὅτι τότε τὸ Ἀρχιεπισκοπεῖον εὐρίσκατο ἐκτός τῶν Ἰωαννίνων.

Ἡ μεταξὺ τοῦ 1858 καὶ τοῦ 1860 οἰκοδομηθεῖσα νέα ἐκκλησία εἶνε κατάμεστος λειψάνων τοῦ ἀρχαιότερου ναοῦ, ἐν εἰς πολλὰ ξυλόγλυπτα τεμάχια τοῦ τέμπλου καὶ πληθὺς ἀγίων εἰκόνων, ὧν τινες παλαιότεραι ἐξαιρέτου τέχνης.

Ἐν δὲ τῇ σκευφυλακίᾳ σώζονται ἀξιολογώτατα ἀρχαῖα ἄμφια, ὠμοφόρια, φάρια, φαιλόνια, ἐπιγονάτια, ὧν τὰρχαιότερα ἀνέρχονται εἰς τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα.

Καὶ ἔδρανα δὲ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ἐπιπλα σώζονται ἐν τῷ ἱερῷ. Ἐυελπιστοῦμεν, ὅτι σὺν τῇ ἰθρῦσει τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις μουσείου, ᾧ ἡ ἀρχάνωσις καὶ διεύθυνσις ἀνατέθη εἰς τὸν ζωγράφον κ. Νικόλαον Ὁθωναῖον, θέλουσι περιληφθῆ ἐν αὐτῷ τάξιολογώτερον τῶν καλλιτεχνικῶν τούτων μνημείων.

Ἄξιον δὲ μελέτης εἶνε καὶ τὸ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ἀρχιμανδρείου νεκροταφεῖον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἰδιορρύθμων ξυλίνων λαρνάκων καὶ τῶν ἐπὶ τῶν λιθίνων μνημείων ἐπιγραφῶν.

Ἐν δὲ τῷ ναῷ αὐτῷ διεσώθησαν καὶ εἴκοσιν ἐξαίρετοι κώδικες, ὧν ἔπεται ἐνταῦθα ἡ περιγραφή.

1.

Περγ. 0,295 × 0,225. Αἰῶνος XII (φ. 230).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Κολοβόν. Τὸ φ. 1 καὶ τὸ παράφυλλον τὸ συγκεκολλημένον τῷ ξύλῳ τῆς ὀπισθεν πινακίδος ἐξ ἄλλου Εὐαγγελίου ἐπὶ περγαμνῆς τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος, ὁμοίως γεγραμμένου κατὰ δύο σελίδας. Τὸ φ. 230 ἐξ ἑτέρου Εὐαγγελίου ἐπὶ περγαμνῆς κατὰ μίαν σελίδα, αἰῶνος XIII.

Τὰ ἀρχικά γράμματα συνήθως ἐρυθρὰ ἔπλωσ πλὴν πολυχρώμου Ε ἐν φ. 47^β, 132^β, 176^β, ὀλοχρύσου Ε ἐν φ. 208^α, πολυχρώμου Γ ἐν φ. 95^α, 166^β, 182^α καὶ ὀλοχρύσου Γ ἐν φ. 193^β καὶ 204^β. Ἐν φ. 47^β, 95^β, 132^β, 166^β, 176^β, 182^α, 193^β, 204^β, 208^α, 210^α, 221^α καὶ 212^α πολύχρωμα ἐπίτιτλα.

Ἐν φ. 166^β παρενεγράφησαν τάδε χειρὶ τοῦ XIV αἰῶνος † *Εἰσὶν*
 ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΕΝ ΤΟΜ. Γ.

τὰ ἱερὰ βιβλία ἕπερ ἀφιερώθησαν παρὰ τοῦ κηροῦ Βενιαμὶν ἱερομυνοῦχον ἐν τῇ πανσέπειῳ καὶ σεβασμῆ μοκῆ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκο τῆς Τηρωτίσης· ἐμπρώτοις τὸ ἱερόν τοῦτο ἕγιον εὐαγγέλιον ἔχων μίσην ἀργυροδιάχρυσον τὴν ἀποκαθήλωσιν καὶ τοὺς τέσσαρας εὐαγγελιστὰς διὰ τετραώθεν ἀργυροδιαχρυσούς· καὶ καρφία ἀργυρᾶ λβ' μηναῖα καθημερινὰ κομμάτια δύο, τῶν ιβ' μηνῶν βέβρανα· παρακλητικὴ κομμάτια β, οὗν τῆς ὀκτωήγου βέβρανα· κοντάκια λειουρ⁷· τρεῖς· μέγαν Βασίλειον Ἀρυσόσιμον, καὶ προηγιασμένην βέβρανα δισκοπότηρον σιαγάνην μετὰ λαβίδας ἀργυραίας· ὅστις δὲ βουληθῆ τοῦ ἀφραπάσαι καὶ ὑστερήσαι ἐξ αὐτῶν τι ἐχέτω τὴν ἀπειλὴν καὶ ὀργὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ταύτης ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τὴν ἀρὰν ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

Ἡ ἐν τῷ σημειώματι τούτῳ περιγραφομένη ἀρχαία τορευτὴ στάχως τοῦ κώδικος ἐξέλιπεν, ἀντικατασταθεῖσα μετὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα, καθ' ὃν συνεπήχθη εἰς τὸν κώδικα τὸ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος φ. 230, ὑπὸ ἀξίου λόγου κοκκίνου ἀνθεμωτοῦ μεταξωτοῦ περιβάλλοντος ξυλίνης πινακίδας.

Ἐν φ. 2^β καὶ 230^β αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἐπιτρόπων τῆς ἐκκλησίας Ἀρχιμανδρείου Νικολάου Ζώτου καὶ Ν. Ἀσβεστᾶ μετὰ τῆς χρονολογίας 19 Δεκεμβρίου 1865 καὶ τοῦ Ἀρ. 3.

2.

Χαρτ. 0,28 × 0,20. Αἰῶνος XV (φ. 251).

1 (φ. 1^α). Μηναιόν.

Κατὰ δύο σελίδας γεγραμμένον ἀρχεται ἀπὸ δ' Μαρτίου καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν λγ' Μαΐου.

2 (φ. 134^α). Συναξαριστής.

Ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Μαρτίου καὶ λήγει κολοβὸς εἰς τὴν η' Ἰουλίου (μάρτυρας Προκοπίου).

Τὸ φ. 133 ἀγραφον, εἰς ὃ παρενεγράφησαν νεώτερα δοκίμια κονδυλίου.

Ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ἡμέρας τοῦ τε Μηναιίου καὶ τοῦ Συναξαριστοῦ μικρὸν ἐγχρωμον ἐπίτιλον, μεγαλείτερα δ' ἐπίτιλα ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκάστου μηνός.

Ἐν πολλοῖς τῶν φύλλων ὑδαρὲς σημεῖον κερασοφόρου ζώου.

Ἐν τῇ ὄψι τοῦ φ. 144^α διὰ χειρὸς νεωτέρας τοῦ αὐτοῦ XV αἰῶνος καὶ διὰ μέλανος ζωγραφιστοῦ τάδε· Τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων μεγάλων μαρτύρων, δομετιανός, ἠσούχιος, σμάραγθος . . .

Μετὰ τὸ τελευταῖον φύλλον φύλλα κεκομμένα, ὅν σῶζονται μόνον λωρίδες πρὸς τῇ ὄψει.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων περιβεβλημένων διὰ βύρσης μελαίνης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων καὶ σιδηρῶν ἔλων.

3.

Χαρτ. 0,30 × 0,21. **Αἰῶνος** XV (φ. 293).

Μηνναῖον.

Ἀκέφαλον καὶ κολοβὸν ἀπὸ τῆς 6 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου.

Ἐνιαχοῦ μουσικὰ σημεῖα καὶ ἐρυθρὰ ἐπίτιτλα. Ἐν τῷ φ. 1^α ἔθεωρήθη τῇ 19 Ἰοβρίου 1865. ἀρ: 10 Ν. Ζώτου Ν. Ἀσβεστῆς. Ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς ὀπισθίας πινακίδος ἀνάξιον λόγου σημαῖωμα καὶ ἀτεχνος εἰκὼν ἵππου.

Ὁ κώδιξ ἔχει πάθει ὑφ' ὑγρασίας.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων δι' ἀπλῆς μελαίνης βύρσης, ὅν λείπει ἡ ἔμπροσθέν.

4.

Χαρτ. 0,22 × 0,16. **Αἰῶνος** XVIII (φ. 129).

- 1 (φ. 1^α). «Περὶ φυσικῆς ἐν γένει».
  - 2 (φ. 21^α). «Περὶ τῶν χυμικῶν ἰδιοτήτων τῶν σωμάτων».
  - 3 (φ. 71^α). «Περὶ μηχανικῆς».
  - 4 (φ. 84^α). «Προοίμιον ἤτοι εἰσοδος εἰς τὴν γενικὴν ἱστορίαν».
  - 5 (φ. 110^α). «Ἰδέαι κοινὰ τῆς γεωγραφίας».
  - 6 (φ. 126^α). «Περὶ ἐπιφανειῶν».
- Μένει κολοβὸν ἐν κεφαλαίῳ 4.
Τὰ φ. 20^β, 108^β καὶ 109 ἄγραφα.
Κώδιξ ἀστάχτος.

5.

Χαρτ. 0,28 X 0,19. Αἰῶνος XVIII (φ. 52).

Κατάστιχον τῶν ἐξόδων τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Ἀρχιμανδρείου ἐπιστατούμετων τῶν κυρίων Ἰωάννου Φώτου, Νικολάου Γιαννοπούλου, Αναστασίου Παναγιώτου, Σπυριδῶν Ἰωσήφ καὶ ἀρχιερατευόντος τοῦ ἀγίου Ἰωαννίνων καὶ Βελᾶς κυρίου Παρθενίου κωνη: 1858, Ἀπριλ. 7: Ἰωάννινα».

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εὑρίσκει διὰ κεφαλαίων γραμμάτων μετὰ βυζαντικῶν συμπτώξεων ἐν τῷ παραφύλλῳ τῇ προσκεκολλημένῳ ἐν ἀρχῇ. Ἐξώθεν δ' αὐτῆς σχεδιογραφία σταυροῦ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΙΩ ΧΣ ΝΙΚΑ καὶ τεσσάρων ἀγγέλων ἐν ταῖς ἄκραις. Ὑπὸ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν κεφαλαίως γράμμασι Σωτήρος Χαρολάμπου κράχτης. Ἐξώθεν τῆς σταχώσεως ἐν ἀρχῇ 1858 Ἀπριλ. 7 ἐκηνήθη οἱ οἰκοδομῆ τῆς ἐκκλησίας Ἀρχιμανδρείου.

Ὁ κώδιξ εἶνα περισπούδατος ἕνεκα τοῦ πλῆθους τῶν κυρίων ὀνομάτων καὶ τῆς λεπτομερείας τῶν λογαριασμῶν, ἐξ ὧν τούτο μὲν διδασκόμεθα τὰ χάριν τῆς οἰκοδομῆς ἀπαιρώμεθα, τούτο δὲ τὰς τιμὰς τῶν ὀλικῶν καὶ μισθωμάτων. Ἀρχονται δ' οἱ λογαριασμοὶ ἀπὸ τῆς 7 Ἀπριλίου 1858 καὶ τελευτῶσι τῇ 12 Νοεμβρίου 1859. Εὑρίσκει δὲ καὶ ἐντὸς τοῦ κώδικος χύδην φύλλα λογαριασμῶν καὶ ἀποδείξεων. Στάχωςις νεωτάτη, διὰ χαρτονίου.

6.

Περγ. 0,31 X 0,23. Αἰῶνος XIV (φ. 74).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Ἀκέφαλον καὶ κολοβόν, γεγραμμένον κατὰ δύο σελίδας μετ' ἐρυθρῶν σηματοφώνων, χρυσοῦν ἐπιγραφῶν, πενήκοντα ἐπτὰ πολυχρῶμων ἀρχικῶν, ὧν τινὰ κεκομμένα ὑπὸ τοῦ σταχωτοῦ, καὶ πλείστων ἕσων μικρῶν γραμμάτων.

Τὸ φ. Α' κεκομμένον κατὰ τὸ ἄνω ἤμισυ.

Τὸ φ. Β' μεταθεθεμένον. Ἐκτὰ δὲ τὴν ἄνω γωνίαν πολλῶν φύλλων νεώτερα τεμάχια χάρτου XV αἰῶνος, ὕλης ἐκκλησιαστικῆς. Ἐντὸς δὲ

τοῦ κώδικος ἐν φύλλον ἄλλου Εὐαγγελίου τοῦ XIV αἰῶνος, κατὰ δύο σελίδας γεγραμμένον, ἔχον τρία ἀρχικά χρυσῶν γράμματα. Ἐπ' αὐτοῦ, νομισθέντος ὡς τοῦ πρώτου τοῦ κώδικος Ἐπιθ. 4 : 19 : 10 βροῦ 1885 Νικόλαος Ζώτου Ν. Ἀσβεστῆς.

Ὁ κώδιξ συναπετέλει ποτὲ μέρος τῶν κατωτέρω ὑπ' ἀρ. 7 καὶ 8. Στάχως δι' ὀλοσηρικοῦ κοκκίνου ἄνευ ἐπιτυπωμάτων.

7.

Μεγ. 0,31 X 0,23. Αἰῶνος XIV (φ. 71).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Ἀκέφαλον καὶ κολοβόν, γεγραμμένον κατὰ δύο σελίδας μετ' ἐρυθρῶν σηματοφώνων.

Κοσμεῖται ὑπὸ χρυσῶν ἐπιγραφῶν καὶ μικρῶν χρυσῶν κεφαλαίων γραμμάτων ὡς καὶ 82 ἀρχικῶν γραμμάτων πολυχρώμων πλὴν τινῶν ἀπλῶς χρυσῶν, ὧν τινὰ κεκομμένα ἐν τῇ ᾠφ ὑπὸ τοῦ σταχωτοῦ, πεφιστελαντος τὸ ἀρχαῖον μέγεθος τοῦ κώδικος, ἐν δὲ φ. 11^α καὶ 15^α ὑπὸ ἐπιπέλων πολυχρώμων. Ἐν φ. 28^β ὁπισθεν τοῦ ἀγράφου φύλλου 28^α ὀλοσέλιδος ἄτεχνος εἰκὼν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκά.

Τὰ φ. 30-36 ἐφθαρμένα κατὰ τὴν ἄνω γωνίαν ἐπισκευάσθησαν διὰ συγκολλήσεως μικροῦ τεμαχίου Εὐαγγελίου τοῦ μεγαλογραμμάτου ρυθμοῦ τοῦ VIII αἰῶνος, ἀλλὰ δὲ διὰ μικρῶν τεμαχίων κώδικος χαρτίου τοῦ XV αἰῶνος ὕλης ἐκκλησιαστικῆς.

Μετὰ τὸ φ. 28 λείπουν φύλλα.

Ὁ κώδιξ συναπετέλει ποτὲ μετὰ τοῦ 6 καὶ 8 ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν κώδικα.

Ἐν φ. 1^α 1865 : τῇ 19 : 10 βροῦ 1865 Νικόλαος Ζώτου, Ν. Ἀσβεστῆς ἐν δὲ φ. 71^α Ν. 1. Οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας ἀρχιμανδρείου 19 Δεκ. 1865 Νικόλαος Ζώτου, Ν. Ἀσβεστῆς.

Στάχως δι' ὀλοσηρικοῦ κοκκίνου ἄνευ ἐπιτυπωμάτων.

8.

Μεγ. 0,31 X 0,23. Αἰῶνος XIV (φ. 84).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις

Ἀκέφαλον καὶ κολοβόν, γεγραμμένον κατὰ δύο σελίδας μετ' ἐρυθρῶν σηματοφώνων.

Ἐν φ. 116^β ἀρχὴ τῶν εὐαγγελίων τῶν ὁρών. Ἐν φ. 83^α ἀρχὴ τῶν ἐωθινῶν ἀναστασιμῶν εὐαγγελίων.

Κοσμεῖται ὑπὸ χρυτῶν ἐπιγραφῶν καὶ μικρῶν χρυτῶν κεφαλαίων γραμμάτων ὡς καὶ 13^β ἀρχικῶν γραμμάτων πολυχρώμων πλὴν τινῶν ἀπλῶς χρυτῶν, ὧν τινὰ κεκοσμημένα ἐν τῇ ἡζ ὑπὸ τοῦ σταχιωτοῦ, περιτείλαντος τὸ ἀρχαῖον μέγεθος τοῦ κώδικος. Ἐν φ. 116^β καὶ 83^α πολυχρώμα ἐπίτετρα.

Ἐν φ. 33^β ὁλοσέλιδος, ἀταχτος καὶ ἐφθαρμένη εἰκὼν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Μέρος τοῦ φ. 17^α, ἐν ᾧ περιείχετο πιθανῶς χρονικὸν σημεῖωμα, λείπει, ἐκκοπέν.

Φύλλα τινὰ ἐφθαρμένα κατὰ τὴν ἄνω πρὸς τὴν βᾶχει γωνίαν ἐπεσκευάσθησαν διὰ συγκολλήσεως μικρῶν τεμαχίων κώδικος χαρτόου τοῦ XV αἰῶνος ὕλης ἐκκλησιαστικῆς.

Ὁ κώδιξ συναπετέλει ποτὲ μετὰ τοῦ 6 καὶ 7 ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν κώδικα.

Ἐν φ. 1^β - 2^α. Ἀρ. 4 : 1865 : 19 10βρίου 1865 ἡμέρα Κυριακή. Ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας Ἀρχιεπισκοπείου Νικόλαος Ζώτου Ν. Ἀρβασιῆς.

Στάχως δι' ὁλοσηρικοῦ κοκκίνου ἀνευ ἐπιτυπωμάτων.

9.

Χαρτ. 0,205 × 0,14. Αἰῶνος XVII (φ. 74).

1 (φ. 1^α). **Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.**

2 (φ. 35^α). **Βασιλείου τοῦ μεγάλου Λειτουργία.**

Τῶν φ. 1 - 10 διαθεδρωμένων ὑπὸ μυῶν σώζεται μόνον τὸ πρὸς τὴν βᾶχει μέρος.

3 (φ. 62^α). Ἡ λειτουργία τῶν προηγουμένων.

Μένει κολοβός.

Ἀρχικὰ γράμματα ἐρυθρά. Τὰ φ. 60^β - 61^β ἄγραφα.

Ἐν φ. 60^α ἐνέτ' ζρηῖα Ἰνδικτιῶνος α^α ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ κη. Ἐν φ. 13^β παρενεγράφησαν τάδε: Ἐπι ἔτους ζρηῖς, ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ - θ' ὅθεν ὁ τεύτεριταρης ὀνόματι ἀχουμάι πασιᾶς καὶ ἐπίραξαι τοὺς οὐρκους, δυνατὰ καὶ τοὺς ὑπίρην ποσα φορτία ασπρα καὶ εξέτασεν καὶ τὸν θουσαυρόν ὅπου ἔγαλαν ηςτον ἅγιον ἀδρεά ηςτου πάσμοι το ποίτε (χειρὶ νεωτέρα) καὶ ἔδοσαν το ἀπῶσκέπι καὶ ἤφεραν καὶ

ηκοσι ἕξη καιφάλλα. Ἐν δὲ φ. 34^β χειρὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ XIX αἰῶ-
νος· Ἡ παρούσα λειτουργία ὑπάρχει τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τῆς επο-
νομαζομένης ἀρχιμανδραϊώσεως καὶ εἴ τις τὸ ἀποξενώσῃ, εἰ μὲν ἱερεὺς
ἀργὸς μενείω εἰ δὲ λαϊκὸς ἀφορισμένος εἴη παρὰ θεοῦ παντοκράτορος
καὶ κληρονομῆσειεν τὴν λεπραν τοῦ Γιεζῆ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰουδα
οὕτως ἀποφαινομένη ἐν ἀγίῳ πνεύματι. Ἐν δὲ φ. 60^α ἐνέτι 1659
ἐχριστοτηθῆ ὁ πρὸς του τζηληγγῆρη ἐν μηνεῖ ἰουναῦρεως τὸν θεο-
φανήον τῆς ἡμεραν· καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ διδόνήσιος· καὶ ἦτον καὶ ἔτας
κατῆς καὶ δὲν ἔβανε πέλη τὸν πασιῦδον· καὶ διὰν ἤθελαι τὰ εὐγι
ἔβαλαν καὶ τὸν ἐφηλαγαν πάσα βράδη· καὶ τοὺς ἔκαμε τέχνης μεγάλης
ἡγρον· ἢ . . . (μένει οὕτως ἀτελής).

Ἀτάχως διὰ μελκίνης βύρσης μεθ' ἄπλων ἐπιτυπωμάτων.

10.

Χαρτ. 0,29 X 0,23 Αἰῶνος XIV (φ. 138).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Ἐν φ. . . β. Ὁ τὰ πάντα πληρῶν
θεὸς ἡμῶν δόξα. Ἐτελειώθη τὸ παρῶν εὐαγγέλιον διὰ χειρὸς ἱερέως
Κωνσταντινίου καὶ ἁμαριῶλοῦ καὶ χωρικωγράφου $\frac{1}{4}$. $\frac{1}{4}$ ἔτους 5705
ἰνδικτιῶνος γ : $\frac{1}{4}$ καὶ ὡς εἰς χεῖρας δέξασθε εὐχεσθε καὶ μὴ καταρᾶσθε.

Κοσμεῖται ὑπὸ ἐπιτίτλων καὶ ἰδιορρυθμῶν ἀρχικῶν γραμμάτων
ἐρυθροῦ, κυανοῦ καὶ μέλανος ὁμοῦ χρώματος.

Πολλὰ φύλλα βεβλαμμένα ἰδίως ἐν τῇ κάτω ἢ ἐπεσκευάσθησαν
τοῦτο μὲν δι' ἀγράφων λευκῶν φύλλων, τοῦτο δὲ διὰ τεμαχίων ἐξ
ἐγγράφων τοῦ XV αἰῶνος, τοῦτο δὲ διὰ τεμαχίων ἐκ λεξικοῦ τοῦ
αὐτοῦ αἰῶνος. Ἡ ἀπόσπαισις αὐτῶν δυσχερής, τὰ δὲ πλεῖστα ἔχουσιν
ἐξωθεν τὸ ἀγραφον μέρος, τὸ δὲ γεγραμμένον εἶνε τὸ προσκεκολλη-
μένον.

Λείγματα τῶν ἐγγράφων φ. 25^α ὁ χαλας (:) νομικοῦ τῆς . . .
76^δ. $\frac{1}{4}$ Κτωτέρω ὁ τραγανὸς ὁ ἐκκλησ . . . [ἰω]άννης ὁ συκεώτης.
Ἐν φ. 33^α $\frac{1}{4}$ Ὁ εὐτελής ρικόλαος ἀναγνώστης καὶ νομικὸς τῆς ἁγιο-
τάτης . . .

Ἐν φ. 34^β

σίγρον	θεοδώρου
τοῦ	κάσιτσα

σίγρον	μαρίας μοναχῆς
τῆς	συναδελφῆς αὐτῆς

Ἐν φ. 35^α . . . γήτως . . . σεπτῶν ἡμῶν καὶ υἱοθετῶν . . . [κλήρο-
ρονο]μοδιαδόχους σὰς ἤρουν τῶν . . . Ἐν φ. 37^β ἀνταλάττειν προκί-
ζειν . . .

Ἐν φ. 40^β

οἶνον | θεοδώρου

Ἐν ὀνόματι τοῦ . . .

λίτος ὁ τὸν τ | ὑπον τοῦ σταυροῦ . . . |

Ἐν φ. 41^β . . . πῶς . . . θεόδωρος ὁ μουσον . . . Ἐν φ. 48^α.
. . . ἡμῶν τῶν χωραφίων τῶ εἰς τῶν περιβλέπτων . . . χωραφίων
καὶ κατὰ . . . φιληρόμος . . . ὑπέλυρα ἐν . . . ὁ φραγκόπουλος : —

Ἐν φ. 50^β † Ἐγὼ ἰωάννης υἱὸς τοῦ ἀποιχομένου ἐκείνου . . . ου

ἀπό . . . Ἐν φ. 51^α . . . κο (= νικολίου ; | τοῦ τζακο^{III} προφητῶν (:)

κομητῶν . . . Ἐν φ. 96^β ἐξ ἄλλων ἐγγράφων δύο τεμάχια XVI αἰῶνος.

† Κατὰ τὸ τοῦ ρουβρίου μηνὸς ἐνόθησαν εἰς τὴν (μονήν) τῆς ἁγίας
μεγαλομάρτυρος βαρβάρας ὁ κ' ευρεῖ . . . . . β') αὐτὸς
ὁ ψαδινὸς οὐκ ἔδεν γυροῦν οὐδὲ . . . . . ἀκόμα ἢ μὴ λόγια ἤκουσε καὶ
μαρτυροῦντα αὐτὸς ευρεῖτοσ οὐκ ψεύθηκα ἤκουσα. ὁ κατανανέπροσθεν ὁ
τοῦ ἐν μοναχοῖς κῦρ δατηῆλ καὶ μονδροῦσιάννη καὶ τοῦ κῦρ μαρόλη
τοῦ λακασῶ.

Τὰ τεμάχια τοῦ λεξικοῦ ἰδίως ἐκ τοῦ γράμματος μ. Οὕτως ἐν φ. 98^α

† μαιευόμενοι, λοχενόμενοι, ἀναγόμενοι, τροφόμενοι : μέθη, μετένε-
ξις τοῦ ἡγεμονικοῦ μίθρον, ἡλίον : μυσταγωγία, διδασκαλία : μιση-
ρίων ἀγωγή καὶ μετουσία, ἢ μνήσεως ἀγωγή καὶ μετάληψις θεία :
μύησις, ἢ μάθησις : κατήχησις : ἐπιστήμη : μεχῶν, κρηπιῶν, σκοτει-
νῶν :

Ἐν φ. 99^α . . . σίας ἐστερημένου : μετοχή τῶν ὄντων ὁ θεός :
οὐκ καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ πέρας ὑπάντων ἐπίσταται : μητριδα πατριδα,
ταυτόν ἐστι : μία ἀρχὴ τῶν ὄντων εὐσεβὲς καὶ ἐπάναγκες ὁ θεός μά-
χεσθαι γὰρ ἀλλήλοις τὰ αὐτὰ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐν πᾶσιν ἀδύνατον : μόνῳ
θεῷ κατὰ φύσιν εἶναι τὸ ζῶον : μεριστὸν πλῆθος, τὸ αἰσθητόν :
μερικῶν τῶν ὄλων, τὰς διαδοχὰς τῶν γενῶν : μεθεκτός, ὁ θεὸς καθὼ
πάντα τὰ ὄντα αὐτοῦ μετέχει καὶ δι' αὐτοῦ συνέστηκε τὸ γὰρ μὴ
αὐτοῦ μετέχον οὔτε . . .

Ἐν φ. 106^α . . . μένη ψυχῶν . . . . . ἀνοίαν τὸ παράπαν
χαμαιπετεῖς : μέγας γὰρ φιλεῖ κίνδυνος, αἰωνίῳ βασάνῳ κείμενος τοῖς
παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ : μιμνήσθη τὰ ἔσχατά σου εἰς τὸν
αἰῶνα.

Ἐν φ. 109^a : ἀρχομένη διὰ τοῦ ὑψηλοῦ γραμματος· οἶον ὁ μύρων ὄνομα κύριον καὶ κλίγεται μύρωνος· μύρομαι, τὸ θρηγῶ· μυῶ, τὸ καμύω καὶ μύω, τὸ διδάσκω ἐξ οὗ καὶ μύσης ὁ μαθητής· καὶ μουσταγωγός, ὁ διδασκαλός· μύρωνίδης, κύριον· μυλαῖος τόπος· μύσκελος ὁ στραβοπόδης· μύσεις, ἢ μάθησις ἐξ οὗ καὶ μῦσις, ἢ μαθήτρια· μῦρα ὄνομα πόλεως· ἐξ οὗ καὶ μυρεὺς ὁ ἐκ τῶν μύρων· μυκῶμαι ἐξ οὗ καὶ μυκηθμός ἐπὶ βοῶν· μύρια ἐπὶ ἀριθμοῦ ὠρισμένως· καὶ μυριάς, μυριάδος· μυρία τὰ πολλά καὶ ἀναρίθμητα· μῦρον τὸ εὐώδες· ἐξ οὗ καὶ μυραλοιοφῆ . . .

. . . (μετὰ ἕνα σχεδὸν στίχον κεκομμένον κατὰ τὸ ἥμισυ ἢ συνέχεται ἐν φ. 11^a . . . [μυ]ρεψῖον μυροπώλης, ὁ μῦρα παλιῶν· μυλιῶ, τὸ μύρομαι καὶ θρηγῶ· μηλιώωντες, οἱ θρηγοῦντες· μύριον (:), τὸ ἐκ τῶν ῥοθῶνων, ... (κεκλυμμένον ὑπὸ ἄλλου χάρτου ἐπικεκολλημένου) . . . μυλωθρός . . .

Ἀπὸ φ. 112 κ. ἐ. ἢ ἐπισκευὴ διὰ χάρτου ἀγράφου.

Τοῦ λεξικοῦ ἔχομεν εὐανάγνωστα τεμάχια, διότι ἀμφοτέραι αἱ ὀφεις τῶν φύλλων ἦσαν γεγραμμένα, ἐν ᾧ τῶν ἐγγράφων ἦτο γεγραμμένον τὸ ἕτερον μόνον μέρος, καὶ τοῦτο συνήθως εἶνε τὸ ἐπικεκολλημένον ἀνέγνω μόνον τὰ διαφανόμενα μέρη καὶ ὅπου ἦτο ἐπικεκολλημένον τὸ ἄγραφο καὶ καταφανές τὸ γεγραμμένον. Ἐν φ. 27^b ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου ἀγράφου μέρους ἐνός τεμαχίου τῶν ἐγγράφων δι' ἐξαιρέτου γραφῆς † δοκίμιον τῆς κινάβαρις.

Στάχως διὰ ξυλίνων πινακίδων ἐπιχουῦ τιφροδρώτων, περιβεβλημένων διὰ λινού ἐρυθροῦ καὶ ἄνωθεν δι' ἰόχρου μεταξωτοῦ, ἀποκτήσαντος σὺν τῷ χρόνῳ μελανὸν χρῶμα, ἀνευ ἐπιτυπωμάτων, ἐφθαρμένου ἰδίως κατὰ τὴν βάσιν. Ἡ ἔμπροσθεν πινακίς ἔχει ἐν τῷ μέσῳ τετραγώνον τῆς παλαιᾶς ἰόχρου ἀποχρώσεως, δεικνυούσης, ὅτι ἤτό ποτε κεκαλυμμένον τὸ μέρος τοῦτο· ἦτο δὲ καθηλωμένη ἴσως ἀργυρᾶ εἰκὼν ἢ τι τοιοῦτον· σώζονται δὲ καὶ λείψανα μικροτάτων ἴλων τῆς τοιαύτης καθηλώσεως. Σώζονται δὲ ἄνω καὶ κάτω τοῦ τετραγώνου καὶ τὰ ἴχνη ἐπικαλύψεως διὰ μεγάλου στρογγύλου ἴλου.

11.

Perg. 0,375 X 0,255. *Αἰῶνος XII* (φ. 302).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Ἀρχεται ἀκέφαλον ἀπὸ τῆς τρίτης

τῆς Δικαιησίμου. Ἐν φ. 281^β κ. εἰς πίναξ παραπομπῆς εὐαγγελίων ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου μέχρι καὶ τοῦ Αὐγούστου, ἐν ᾧ περιέχονται πλὴν τῶν παραπομπῶν καὶ τινὰ εὐαγγέλια, μένοντα κολοβά.

Φέρει ἐρυθρὰ σημάδια, καὶ κοσμεῖται ἐν μὲν φ. 41^α, 114^α καὶ 269^α ὑπὸ ἐρυθρῶν ἐπιτίτλων μεγάλων, ἐν δὲ φ. 257^α, 286^α, 291^β, 292^β, 293^β, 297^β καὶ 298^α ὑπὸ ἐπιτίτλων μικρῶν, ὁμοίως ἐρυθρῶν, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐρυθρῶν ἀρχικῶν γραμμάτων.

Μέρος τοῦ φ. 202^α, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πιθανῶς γεγραμμένον χρονικὸν σημεῖωμα, λείπει, ἀποκοπὴν διὰ ψαλίδος.

Ἐν φ. 1^α ἐν τῇ κάτω ᾠα πρὸς τῇ σφραγίδι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου 1865 10βρίου 19 Ἀρ. Α : ἡμέρα Κυριακῆ Νικόλαος Ζώτου ἐπίτροπος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἡ αὐτὴ ἡμερομηνία καὶ ὑπογραφή καὶ ἐν φ. 302^β.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων διὰ βύρσης μελαίνης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων. Σώζονται τὰ σιδηρὰ τοῦ θηλυκῶ τῆρος καὶ ὀπισθεν τέσσαρες μεγάλοι τρίγωνοι κομφεὶ σιδηροὶ ἦλοι ἐν ταῖς γωνίαις καὶ τρεῖς ἐκ τῶν πάλαι μεταξὺ αὐτῶν μικροτέρων τρογγύλων διτυλιχωμένων σιδηρῶν ἦλων.

12.

Περὶ 0,31 × 6,337. Αἰῶνος XII (φ. 290).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Ἀρχεται ἀκέραιον ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου «Τῆ ἁγία καὶ μεγάλη Κυριακῆ ἑσπέρας».

Ἔχει ἐρυθρὰ σημάδια, χρυσᾶ κεφαλαῖα γράμματα καὶ χρυσᾶ ἐπιγραφὰς, καὶ κοσμεῖται ὑπὸ 393 κομφῶν πολυχρῶμων ἀρχικῶν γραμμάτων καὶ πολυχρῶμων ἐπιτίτλων ἐν φ. 225^α καὶ 284^β.

Τὰ φ. 36^β καὶ 224^β ἀγραφα. Μετὰ τὰ φ. 87 καὶ 88 λείπουν δύο φύλλα καὶ μεταξὺ τῶν φ. 165 καὶ 166 ἐν φύλλον.

Ἐν φ. 1^β καὶ 290^β ἡ ὑπογραφή Νικόλαου Ζώτου καὶ Ν. Ἀσβεστά καὶ ἡμερομηνία 19 10βρίου 1866 μετ' ἀριθμοῦ Β.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων διὰ μελαίνης βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

13.

Χαρτ. 0,31 × 0,20. Αἰῶνος XVI (φ. 446).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Κοσμεῖται ὑπὸ μεγάλου κοκκίνου ἐπιτίτλου (φ. 10^α), μικρῶν ἐπιτίτλων (φ. 65^β, 312^β, 361^α) καὶ μεγάλων ἐρυθρῶν γραμμῶν.

Τὰ φ. 1^α-9^β, 76^β καὶ 438^β-446^β ἄγραφα.

Ἐν φ. 438^α ἡ δόξα σοι ὁ θεὸς ἡμῶν δόξα σοι· δόξα σοι ἅγια τριάς· ἡ εὐαγγέλιον ἐπιτίτλου ζνζ μὴν μαίτου ιη ἡ νεοφύτου μοναχοῦ.

Ἐν φ. 9^β μετὰ ἀγράφου κομψῆς διὰ γραφίδος ὕδατογραφία Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Προχόρου.

Ἐν φ. 437^β 1865 : 10βρίου 19 ἐπιτροπὸι τῆς ἐκκλησίας Νικόλαος Ζώτου. Νικόλαος I. Ἀσβεστῆς ὁμοίως. Ἀρ. 5.

Στάχσις διὰ κοκκίνου ὀλοσηρικοῦ, περιβάλλοντος ξυλίνης πινακίδας. Κόμφοι θυλακωτῆρες ἐγκομβούμενοι εἰς σωζόμενα σιδήρια. Ὅπισθεν πέντε κομφοὶ σιδηροὶ ἤλοι διηυλακωμένοι καὶ φέροντες πέριξ διάτρητον κομψὸν κύκλον.

14.

Βομβ. 0,29 × 0,23. Αἰῶνος XIII (φ. 188).

Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας, καὶ κοσμεῖται ὑπὸ ἐπιτίτλων καὶ ἀρχικῶν γραμμῶν ἐρυθροκιτρίνων. Τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα μᾶλλον κίρρον.

Ἐχει πάθει ἐν τῇ ἄνω πρὸς τῇ ῥάχει γωνία ὑπὸ νατίδος.

Τὸ φ. 129 ἐκπεσὸν ἔχει ἀντικατασταθῆ ὑπὸ χαρτίου τοῦ XVIII αἰῶνος.

Ἐν φ. 187^β δόξα τῷ δόντι τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος. Ἐτελειώθη τὸ παρὸν ἅγιον εὐαγγέλιον ἐν ἔτει ζω. διὰ χειρὸς κάμου τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀχρείου Ἰακώβου ἱερομονάχου (ἐρυθρὰ τὰ κατόπιν) διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων πανίεροευσεβεστάτου κυροῦ Θεοδώρου ἱερέως τοῦ Χαρῶ . .

Ἄξιον σημειώσεως τὸ πάχος τοῦ βομβυκίνου χάρτου.

Ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ προσκεκολλημένῳ τῇ ἐν ἀρχαίᾳ πινακίδι· Τῇ 19 10βρίου 1865 ἐθεωρήθη παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν τῆς ἐκκλησίας

Ἀρχιμανδρείου Νικόλαος Ζώτος, Ν. Ἀσβεσιᾶς. Ταῦτά καὶ ἐν φ. 187^β.

Τὸ φ. 188 χαρτῶν ἄγραφον.

Στάχως δι' ὀλοστηρικῶν κοκκίνου, περιβάλλοντος πινακίδας ξυλίνης.

15.

Χαρτ. 0,30 × 0,22. Αἰῶνος XI^α (φ. 119).

1 (φ. 1^α), Μηναίων.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Ἀρχ. ἀκέφαλον ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου καὶ φθάνει κολοβὸν μέχρι τῆς 4 Φεβρουαρίου.

2 (φ. 4^α). Εὐαγγέλιον κατὰ τὰς ἀναγνώσεις.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Πολλὰ τῶν ἐν ἀρχῇ ἀρχικῶν γραμμάτων ἄτεχνα διὰ μέλανος, τὰ δ' ἄλλα ὁμοίως ἄτεχνα ἐρυθρὰ καὶ τὰ πλεῖστα κίττρα. Ἡ γραφή φαίνεται διάφορος ἢ ἀγύμναστος ἐν τοῖς πρώτοις φύλλοις τοῦ Εὐαγγελίου, ἔπειτα δὲ γίνεται κανονικωτέρα.

Τὰ φ. 12 καὶ 110-118 περγαμνῆς τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος μετ' ὀπίων ὑπερπηδωμένων κατὰ τὴν γραφήν.

Τῶν φ. 1, 82, 83 καὶ 119 (ἀνήκοντος εἰς τὸ Μηναίων) σώζεται μικρὸν μόνον σπάραγμα. Τὸ φ. 2 κεικομένον ἐν τῇ ἄνω γωνίᾳ.

Ἐν φ. 2^β. Ἐθεωρήθη τῇ 19 Ἰοβρίου 1865 Ἀρ. 7. Νικόλαος Ζώτου. Ν. Ἀσβεσιᾶς. Ταῦτά καὶ ἐν φ. 118^β.

Στάχως διὰ πινακίδων ξυλίνων, περιδεβλημένων διὰ βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων.

16.

Χαρτ. 0,30 × 0,20. Αἰῶνος XVI (φ. 181).

1 (φ. 1^α), Μηναίων Αὐγούστου.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας, καὶ κοσμεῖται ὑπὸ ἐρυθρῶν ἀρχικῶν γραμμάτων καὶ ἐπιτίτλων.

2 (φ. 180^α). «Τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου κῦρ **Ἰωσήφ τοῦ Βρουενίου** Λόγος ἐγκωμιστικὸς εἰς πάσαν ἑορτὴν τῆς πανενδόξου κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου».

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας. Τὸ τελευταῖον φύλλον κεικομένον. Τελευταῖαι λέξεις: ἀσφαλή ψυχῆς τῶν πιστῶν καταλαμπουσα τῶν ἁμασιωλλῶν . . . .

Ἐν τῇ κάτω ἡμέρᾳ τοῦ φ. 80^β 1773 ἐπῆρε ὁ παππαϊωάννης παπαγεωργίου τὴν ἐφημερία ἦτον χρόνον 15 καὶ εἰς τοὺς 1776 ἔλαβε τὴν ἱεροσύνη ἐπὶ παισίου ἀρχιερέως τοῦ συναΐτου ὄντας ἔγινε ἱερεὺς χρόνον 17 καὶ ἔστω εἰς ἐνθλίμην. Εἰς τοὺς χιλίους 778 φεβρουαρίου 18 ἀναπαύθη ὁ μακαρίτης πατέρας του παπαγεωργίος βλάχος καὶ ἔλαβε τὴν ἐφημερία ὁ εἰς τον ἀνωθεν παππαϊωάννης. Ἐν τῷ φ. 144^β χειρὶ τοῦ τῆ αἰῶνος Ἐφημέριοι τοῦ ἀρχιμανδρείου παπα θεοδοῦρος γκορκαλὶς παπαδιαμάντις παποντζῆς φιλοθεὸς ἱερομοναχὸς παπα θεοδώρος μάλιστα ἰωαννίκιος ἱερομόναχος πετρος κανκηκος παπα τσιανιάγιλος. Τὰ τέσσαρα τελευταῖα ὀνόματα διὰ διαφόρων χειρῶν.

Ἐν φ. 2^α Ἐθεωρήθη τῇ 19 Ἰουρίου 1865 Ἀρ. 12 1865 Νικολάος Ζώτου Ν. Ἀρβεσιᾶς. Ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ προσκεκολλημένῳ τῇ πινακίδι τοῦ τέλους ὀνόματα πρρησίας μεταξὺ δοκιμίων κονδυλίου καὶ πολλαχοῦ δὲ τῆς ἡμέρας ἄσχημα δοκίμια κονδυλίου.

Τὰ φ. 70-76 ἐγράφησαν δι' ἄλλης χειρὸς ὀλίγον μεταγενεστέρως ἢ ἄλλης γραφῆς τοῦ αὐτοῦ βιβλιογράφου. Καὶ ἄλλαχοῦ δὲ τοῦ κώδικος γραφὴ μικροτέρα καὶ πυκνοτέρα τῆς αὐτῆς χειρὸς.

Τὰ φ. 1, 2, 32, 33, 65 ἐσχισμένα ἐν μέρει. Μεταξὺ δὲ τῶν φ. 171 καὶ 172 λείπουν φύλλα.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων διὰ βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων. Ἐμπροσθεν δὲ σώζονται τρεῖς ἴσλοι καὶ ὀπισθεν δύο.

17.

Χαρτ. 0,286 × 0,22. Αἰῶνος XVI (φ. 145).

Ἀναγνώσματα ἐκ τῶν Πράξεων καὶ Ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων.

Γέγραπται κατὰ δύο σελίδας, καὶ κοσμεῖται δι' ἐπιτίτλων κομφῶν ἐν ἀρχῇ καὶ ἀπλῶν ἐρυθρομελκίνων ἀρχικῶν γραμμῶν.

Ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ συνεχόμενῳ τῇ τελευταίᾳ πινακίδι ἄσχημα δοκίμια κονδυλίου, ἐν οἷς καὶ τάδε· $\frac{1}{4}$ εἶοντο το βηβλίον ηγε του αγιου νηκολαου και οληος να το περοξηνησει και να το διαβασι να εχη τη καταρα του χριστου και της παναγιας του αγηου νηκολαου και ησερα τον αγηον αποστολον κε τον αγηον ολινον. Ἐν δὲ τῷ φ. 145^β ἐρυθρὰ τάδε· ἰωαννης ωθς ψ (κατὰ διόρθωσιν ἐκ ζ)θ ψθῆ ωλ q δ λ ζϑθιθω φηηλῆάγω ι·θ·χγλν· εἶους ζωιθ'. Τὰ κρυπτεῖρα-

ρικὰ ἀνγνωστέα ὧδε· σαββα ταβ σοφῶ ὁ γράψας τε βοίθισον (=βύθισον;) αὐτὸν καὶ κατὰ ταῦτα παρέχουσι πολλὰ τὰμφισδγητήσιμα.

Κατωτέρω δὲ ἀνγνωσκονται διὰ μελανος γεγραμμένα ὑπὸ δικφύρων χειρῶν τάδε·

† Ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ μακάριος μοναχὸς ὁ κατακόσμον ιζεχούλης ἔτους ζλγ' ἐν μηνί ἰουλίῳ ἡ ἡμέρα σαββάτω.

† Ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ μαθητῆς μοναχὸς ὁ κατακόσμον μιχαήλ πλέσας ἔτους ζλγ'ο μαίω ιη ἡμέρα πεπτη.

† Ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ μονασὴς ἱερομόναχος ὁ κατακόσμον πλέσας ἔτους ζνα μὴν ἀπριλις κτ' ἡμέρα πέπτη (τὸ πέπτη ἄλλη χειρῆ).

† Ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ βάρδαβας μὴν νοεῦρις δ' ἡμέρα σαββάτω ἔτους ζνβ.

† Ἐκϋμύθη ὁ δου' τοῦ θεοῦ, νίφον ἱερομόναχος· ὁ κατακόσμον, μεταξὰς· ἐν αὐτὲν τη εἰμέρα ἐκϋμύθει, καὶ ὁ γεράσιμος, ὁ ιζεχούλης, ὁ θῆος του πατ' κυρ νίφον; ἔτους, ζνδ· ἀπριλίον εἰς τὰς ἔξ, ἡμέρα τριτί· ~

† Ἐκοιμήθη ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος χειμάρης, κῦρ σωφρόνιος ὁ καὶ μαθητῆς χρηματίσας τοῦ ἐν ἱερομονάχοις κυροῦ μονασή. Ἐθάπη δὲ ἐν τὸ ναδίτου μεγάλου μοῦ νικολάου τοῦ ζραιγοπούλου ἐν το νάρθηκυ' πλοῖσιον του αὐτοῦ γέροντος, ἐπὶ ἔτους ζξβ' κατα μὴν φεῦρουαρίου ιγ ἡμέρα γ' ὄρα πρόνι της νικτου' δευτερα ἑβδομάδα της ἁγίας τεσσαρακοστής.

Ἐν φ. 1^α· Ἐθεωρήθη τῆ 19· 10βρίου 1865 ἀρ. 09· Νικόλαος Ζώτου Ν. Ἀσβεσιῆς· καὶ ἐρυθρὰ ἡ σφραγίς τῆς μονῆς. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ἡ σφραγίς καὶ Ν. Ἀσβεσιῆς.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων περιβεβλημένων διὰ μελαίνης βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων. Ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν ἀνὰ πέντε σιδηροὶ ἴλοι···

18.

Χαρτ. 0,22 × 0,13. Αἰῶνος XVI (φ. 270).

Μηνάτων Ἰουλίου.

Τὰ φύλλα βλου τοῦ κώδικος ἐφθαρμένα ἄνω ὑπὸ τιλφῶν καὶ νοτίδος, ἀλλὰ, καθ' ὅσον ταῦτα προχωροῦσιν, ὀλιγώτερον. Ἰδίως ἡ φθορὰ ἀπὸ φ. 1-31.

Ἐν φ. 264^α κ. ε. Θεοτοκία.

Ἐν φ. 263^β ἄλλη χεὶρ: † Ἡλθα κάγω ὁ θεόδωρος τοῦ καλοῦσάν-
του τοῦ ἡγουμένου ἐπὶ ἔτους ζνβ: Ἰνδικτιῶνος ζ ἡλίου κύκλος κξ σε-
λήνης κύκλος γ', εἰς τοῦ πνευματικοῦ τοῦ κῦρ μαρσση ἡγουμενευόν-
των, νίφωνος, καὶ σοφρωνίου, τῶν ἱερομοναχῶν εἰς τὸ κελίον τοῦ ἐν
ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν νικολάου τοῦ μεγάλου μῆν, Ἰουνίου εἰς τὰς εϛ
Ἰνδικτιῶνος κ' ἡμέρα ε': τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰούδα. Καὶ κατω-
τέρω: † Ἐπὶ ἔτους ζνβ: Ἰνδικτιῶνος β^α: ἡλίου κύκλος κ δ' σελήνης
κύκλος γ' μηνι Ἰουνίου εϛ Ἰνδικτιῶνι ε'.

Ἐν φ. 1^α κάτω ἐν τῇ ᾠδῇ ἢ σφραγίδι τοῦ Ἀρχιμανδρείου ἀνευ ση-
μειώσεως τῶν ἐπιτρόπων.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων διὰ βύρσης με-
λαίνης μεθ' ἄπλων ἐπιτυπωμάτων. Ἐμπροσθεν σώζονται τέσσαρες
δηλακωμένοι σιδηροὶ ἤλοι, ὀπισθεν δὲ πέντε.

19.

Χαρτ. 0,32 × 8,18. Αἰῶνος XVIII (φ. 72).

Καθολικὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ἀρχιμανδρείου τῶν ἐτῶν 1773-
-1778 καὶ σποράδην ἔπειτα τῶν ἐτῶν 1790 καὶ 1802.

Κωδὴξ ἀξίος λόγου διὰ τὰ ἐν αὐτῷ κύρια ὀνόματα.

Στάχσις διὰ βύρσης μεθ' ἄπλων ἐπιτυπωμάτων.

20.

Βοβμ. 0,29 × 0,18. Αἰῶνος XIII (φ. 144).

1 (. 1^α). **Κάτωνος** Γνώμαι δίστιχοι κατὰ τὴν μετάφρα-
σιν **Μοξίμου Πιλανούδη** εἰς βιβλία τέσσαρα μετὰ σχο-
λίων.

Τοῦ πρώτου βιβλίου λείπουσιν οἱ πρώτοι στίχοι, ὧν προηγείται
δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τὸ τέλος ἐσπαραγμένου ποιήματος. Ἐν τέλει
Σὺν θεῷ τέλος τοῦ Κάτωνος. Τινὰ φύλλα ἐφθαρμένα.

2 (φ. 6^β). «Πυθαγόρου ἔπη τὰ καλούμενα χρυσᾶ».

3 (φ. 8^α). «Τοῦ ἁγίου **Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσ-
σης** Κατασκευὴ τοῦ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ψυχῆ τε καὶ σώματι
τὴν αἰτίαν τῆς ὑπάρξεως εἶναι».

Ἔπονται τὰ ἐξῆς κεφάλαια α' (φ. 10^β). Θεωρεῖται τῆς ἱατρικωτέρας περὶ τῆς τοῦ σώματος ἡμῶν κατασκευῆς δι' ὀλίγων. Ἄρχ. Ἀλλὰ τὴν μὲν ἀκριβῆ τοῦ σώματος ἡμῶν διασκευὴν.—β' (φ. 24^β). «Περὶ σώματος ὅτι ἐκ τεσσάρων στοιχείων συνέστηκεν» Ἄρχ. Πᾶν σῶμα τῶν τεσσάρων στοιχείων ἐστὶ συγκρίμα. Ἐν τέλει τοῦ φ. 25^β χειρὶ νεωτέρῃ Ἔπαγε ἔμπροσθεν εἰς φύλα τέσσαρα. — γ' (φ. 26^α). «Περὶ στοιχείων καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγκρίματος. Ἄρχ. Τὸ στοιχείον τὸ κοσμικὸν ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον τοῦ συγκρίματος. Ἐν τέλει τοῦ φ. 29^β χειρὶ νεωτέρῃ βλέπε καὶ ἔπαγε ἔμπροσθεν εἰς ὀκτώφυλα να εὐρεῖς τὴν ἀράδα τοῦ προσώπου τούτου εἰς τὸ Συναγωγὴν γίνεσθαι δεσμῶν δὲ κάλλιστος ὁ τρίτος. — δ' (φ. 32^β). «Περὶ ψυχῆς τῶν ἑκασταχοῦ φιλοσόφων ὁδοί: διάφοροι εἰθ' οὕτως ἢ ἀληθῆς περὶ ταύτης διήγησις» Ἄρχ. Διαφωνεῖται σχεδὸν πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ὁ περὶ τῆς ψυχῆς λόγος. — ε' (φ. 38^β). «Περὶ τοῦ φανταστικοῦ καὶ τοῦ φανταστοῦ καὶ φαντασίας καὶ φαντάσματος καὶ τί δηλοῖ τούτων ἕκαστον». Ἄρχ. Φανταστικὸν μὲν οὖν ἐστὶ δύναμις τῆς ἀλόγου ψυχῆς — ς' (φ. 39^β). «Περὶ ὄψεως τῶν θύραθεν σοφῶν διάφοροι ἐπαγγελίαι». Ἄρχ. Ἡ ὄψις δμωνύμως λέγεται. — ζ' (φ. 43^α). Περὶ ἀφῆς πολυσχεδῆς ἐξήγησις». Ἄρχ. Ἐκαστὸν μὲν τῶν ἄλλων αἰσθητηρίων — η' (φ. 45^α) «Περὶ ὄψεως αὐτῆς ἐπανάληψις: ἔτι γε μὴν καὶ ἀφῆς ὀσφρίσεως τε καὶ γεύσεως». Ἄρχ. Τὴν μὲν ὄψιν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπομεν.— θ' (φ. 46^α). «Περὶ ἀκοῆς. Ἄρχ. Ἡ δὲ ἀκοὴ τῶν φωνῶν καὶ τῶν ψόφων ἐστὶν αἰσθητικὴ. — ι' (φ. 46^β). «Περὶ τοῦ διανοητικοῦ. Ἄρχ. Τοῦ μὲν οὖν φανταστικοῦ ἢ τε δύναμις καὶ τὰ ὄργανα. — ια' (φ. 46^β). «Περὶ τοῦ μνημονευτικοῦ καὶ τοῦ διαλογιστικοῦ καὶ τοῦ φανταστικοῦ καὶ ποι τούτων ἕκαστον ἴδρυται καὶ τίς ἢ ἐκτέρου ἐνέργεια» — ιβ' (φ. 48^β). Περὶ τοῦ ἐνδιαθέτου καὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου». Ἄρχ. Αὕτη μενοῦν μία διαίρεσις τῆς ψυχικῆς δυνάμεως. — ιγ' (φ. 49^β). «Περὶ τοῦ ἀλόγου μέρους τῆς ψυχῆς ὃ καὶ παθητικὸν καὶ ὀρεκτικὸν καλεῖται». Ἄρχ. Τινὲς καθ' ἑαυτὴν εἶναι λέγουσι τὴν ἀλογίαν. — ιδ' (φ. 51^α). «Περὶ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ». Ἄρχ. Διαίρεται μὲν οὖν ὡς ἔφαμεν τὸ ἀλογον τῆς ψυχῆς — ιε' (φ. 51^β). «Περὶ ἡδονῶν ὅτι αἱ μὲν ψυχικαὶ εἰσὶν αἱ δὲ σωματικαὶ ἐρμηγνείαι». Ἄρχ. Τῶν ἡδονῶν αἱ μὲν εἰσὶ ψυχικαί. — ις' (φ. 55^α). «Περὶ λύπης καὶ τῶν ταύτης αἰτίων τε καὶ εἰδῶν». Ἄρχ. Τῆς δὲ λύπης εἶδη τέσσαρα. — ιζ' (φ. 55^β). «Περὶ θυμοῦ καὶ τῶν τούτου γεννητικῶν καὶ εἰδῶν καὶ ἐνεργειῶν». Ἄρχ. [Ἡ] ζέσις τοῦ περὶ καρδίαν αἵματος. — ιη' (φ. 55^β). «Περὶ φόβου

καὶ τῆς τούτου ποσότητος ἀπαιθμησίης». **Αρχ.* Διαιρεῖται δὲ καὶ ὁ φόβος εἰς ἕξ. — ιθ' (φ. 56^β). «Περὶ τοῦ ἀλόγου μέρους τῆς ψυχῆς οὐδαμῶς κατήκον ἢ ἐπιπειθῆς λόγῳ πέφυκεν ἀπόδειξις διὰ βραχέων». **Αρχ.* Τὸ μὲν οὖν ἐπιπειθῆς λόγῳ. — κ' (φ. 56^β). Κεφ. «ΚΑ' Περὶ τοῦ θρεπτικοῦ ἐκ τῶν φυσικῶν δυνάμεων ἀπόδειξις». **Αρχ.* Τοῦ θρεπτικοῦ φυσικαὶ δυνάμεις εἰσὶ τέσσαρες. — κ' - λε'. Τὰ λοιπὰ κεφάλαια, ὧν τὸ τελευταῖον (ΑΣ) **Ο*τι καθόλου καὶ οὐ μερικῶς τὰς πᾶσι καὶ πανταχοῦ ἢ τοῦ θεοῦ πρόνοια ἐφήπλωται». **Αρχ.* **Ο*τι μὲν ἐστὶ πρόνοια καὶ τί ἐστὶν εἴρηται.

Τὰ εἰς τὸν Γρηγόριον Νύσσης ἐν τῷ κώδικι προσγραφόμενα κεφάλαια μετὰ τὸ δεύτερον εἶνε ψευδεπίγραφα. Κατὰ πρόθυμον δ' ἀνακαίωσιν τοῦ ἐν Χάλλῃ καθηγητοῦ κ. Loofs, διαδιδασθεῖσάν μοι διὰ τοῦ ἐν Βερολίῳ καθηγητοῦ κ. Ἀδόλφου Harnack, τὰνωτέρω ἀναγεγραμμένα κεφάλαια ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ τοῦ *Νεμεσίου Ἐμέσης* Περὶ φύσεως ἀνθρώπου. Καὶ δὴ τὸ γ' Ψευδογρηγορίου = Νεμεσίου δ' (*Migne Patrologia graeca* Τόμ. Μ' σ. 608 κ. ἐ.), τὸ δ' = β' (σ. 536 κ. ἐ.), τὸ ε' = ς' (σ. 632), τὸ ς' = ζ' (σ. 637), τὸ ζ' = η' (σ. 649 κ. ἐ.), τὸ η' = θ' (σ. 656 κ. ἐ.), τὸ θ' = ι' (σ. 657 κ. ἐ.), τὸ ι' = ιβ' (σ. 660), τὸ ιβ' = ιγ' (σ. 660 κ. ἐ.), τὸ ιδ' = ιδ' (σ. 665 κ. ἐ.), τὸ ιγ' = ις' (σ. 672 κ. ἐ.), τὸ ιδ' = ιζ' (σ. 676 κ. ἐ.), τὸ ιε' = ιη' (σ. 677 κ. ἐ.), τὸ ις' = ιθ' (σ. 688 κ. ἐ.), τὸ ιζ' = κκ' (σ. 692), τὸ ιη' = κ' (σ. 688 κ. ἐ.), τὸ ιθ' = κδ' (σ. 692 κ. ἐ.), τὸ κ' = κγ' (σ. 693 κ. ἐ.), τὸ λς' = μδ' (σ. 794 κ. ἐ.).

4 (φ. 94^α). «Α. Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης διαίρεσις ἐν τῷ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ κειμένη».

**Ε*πονται α' (φ. 94^β). «Β. Τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης τὰ ἐν τῷ τριακοστῷ κεφαλαίῳ». — β' (φ. 95^β). «Γ. Τῶν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ δυνάμεων διαίρεσις». — γ' (φ. 95^β). «Δ. Τῶν φυσικῶν δυνάμεων». — δ' (φ. 95^β). «Ε. Τῶν ψυχικῶν δυνάμεων». — ε' (φ. 96^α). «Ζ. Τῶν φυσικῶν δυνάμεων». — ς' (φ. 96^α). «Ζ. Διαίρεσις τοῦ ἐμφύχου». — ζ' (φ. 96^β). «Η. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως λόγος». Μένει ἀτελές, ἐν δὲ φ. 100^β κάτω γραφῇ τοῦ ιε' αἰῶνος τάδε: † *λείπει ἐνταῦθα πολὺ τὸ διαμέσον. Λείπουσι δὲ κατὰ τὸν ἐν φ. 94^α πίνακx η'* «θ. Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὀγδοῦ λόγου τοῦ κατὰ Εὐνομίου περὶ μύρμηκος ἀστειοτάτη διάλεξις καὶ τὰ ἐξῆς» καὶ θ' κατὰ τὸν αὐτὸν πίνακx «ι. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου κατασκευὴν ἐξηγήσις περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων» ἐξ ὧν

τὰ τῶν ἀνθρώπων συνέστηκε σώματα καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς χυμῶν», οὗ κεφαλαίου σώζεται μόνον τὸ τέλος ἐν φ. 101^α. — ι' (φ. 101^α). «ΙΑ. Τοῦ αὐτοῦ Περι οὐσίας». — ια' (φ. 102^α). «ΙΒ. Τοῦ αὐτοῦ Περι Τριάδος ὅτι ὁμοούσιος καὶ ὅτι τρεῖς ὑποστάσεις μία θεότης». — ιβ' (φ. 103^α). «ΙΓ. Διδόμου Περι ἀσωμάτων οὐσιῶν». — ιγ' (103^β). «ΙΔ. Θεοδώρητου Περι φωνῆς». — ιδ' (φ. 105^α). «ΙΕ. Τοῦ αὐτοῦ Τι ἀρά ἐστὶ τὸ φῶς». — ιε' (φ. 107^α). «ΙΣ. Τοῦ αὐτοῦ Ὅτι ἐν τῇ τοῦ σώματος κοινωνίᾳ καὶ τὰ ἐξῆς». — ις' (φ. 108^α). «Ζ. Εἰρηναίου συγγραφέως Περι καρδίας». — ιζ' (φ. 109^α). «ΙΗ. Γρηγορίου Νύσσης Ἑρώτησις». — ιη' (φ. 109^α). «ΙΘ. Τοῦ αὐτοῦ Ἐπιτάφιος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἤγουν εἰς κοιμηθέντας». — ιθ' «Τοῦ αὐτοῦ Ζήτησις περὶ ψυχῆς μετὰ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς Μακρίνης». Τὸ τελευταῖον κεφάλαιον περιλαμβάνεται μόνον ἐν τῷ πίνακι τοῦ φ. 94^α, δὲν ὑπάρχει δ' ἐν τῷ κώδικι, λείποντος φύλλου μεταξὺ τῶν φ. 109 καὶ 110.

5 (φ. 110^α). «Αὗται αἱ παιδεῖαι **Σολομώντος** αἱ ἀδιάκριτοι ἄς ἐξελέγξαντο οἱ φίλοι Ἐζεκίου βασιλέως».

6 (φ. 116^α). **Σολομώντος** «Ἐκκλησιαστής».

7 (φ. 124^α). **Σολομώντος** «Ἄσμα ἀσμάτων».

Μένει κολοβὸν ἐν φ. 140^β, ἐκπεσόντος φύλλου.

8 (φ. 141^α). Ἀπόσπασμα ἀκέφαλον καὶ κολοβὸν περὶ ὄντων, περὶ ψυχῆς καὶ περὶ ἀρετῶν.

Τὰ ὑπ' ἀρ. 5-7 γεγραμμένα κατὰ δύο σελίδας.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 3 ἐπίτιτλα ἐρυθρὰ ἐν ἀρχῇ τῶν κεφαλαίων καὶ ἐρυθρὰ ἰδιόρρυθμα γράμματα ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῶν, τὰ δὲ ὑπ' ἀρ. 3-8 μετὰ παρασελιδίων ἐρυθρῶν γλωσσῶν καὶ σχολίων ἐρυθρῶν διὰ ποικιλωτάτων παραπεμπτικῶν σημείων.

Ἀπὸ φ. 8 μέχρι τέλους τοῦ κώδικος τὸ ἄνω μέρος σχεδὸν ἀδιάγνωστον ὑπὸ νοτίδος.

Στάχσις διὰ ξυλίνων πινακίδων, περιβεβλημένων διὰ μελαίνης βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἐπιτυπωμάτων, ἧτις ἔχει ἐκπέσει κατὰ τὴν βράχιν τοῦ κώδικος.